

3.8.4 A. Gemeenschappelijke Regelingen

GR Dienst Gezondheid & Jeugd

Vestigingsplaats	Dordrecht.
Korte omschrijving	De GR Dienst Gezondheid & Jeugd bestaat uit een viertal organisatieonderdelen. Onderdeel van de Dienst Gezondheid & Jeugd zijn; de GGD Zuid-Holland Zuid, Bureau Leerplicht en Voortijdig Schoolverlaten (BLVS), Veilig Thuis (VT) en de Service Organisatie Jeugd (SOJ). Het organisatie onderdeel SOJ kent haar eigen begroting. De DG&J helpt inwoners mee te doen aan een gezonde en sociaal veilige samenleving. De interventies en acties van de DG&J zijn daarop gericht, waarbij (veer)kracht, eigen regie en het welbevinden van mensen centraal staat. De DG&J kijkt met een integrale blik naar haar taken, maakt verbinding tussen verschillende beleidsterreinen en bevordert samenwerking tussen verschillende organisaties aan gezamenlijke doelen. De Dienst Gezondheid & Jeugd verzorgt namens de 10 gemeenten in Zuid-Holland Zuid de uitvoering van diverse taken op het gebied van publieke gezondheid, maatschappelijke zorg en leerplicht. Daarnaast is de Dienst verantwoordelijk voor de aansturing van de uitvoering van de integrale jeugdgezondheidszorg. Ook bij rampen en crises, waarin de publieke gezondheid wordt bedreigd, treedt de Dienst Gezondheid & Jeugd op.
Publiek belang	De Dienst Gezondheid & Jeugd bewaakt, beschermt en bevordert activiteiten die gericht zijn op het verkleinen van sociaaleconomische gezondheidsverschillen en het vergroten van ontwikkelingskansen ten behoeve van de inwoners van Zuid-Holland Zuid.
Bestuurlijk belang	Een lid van het B&W-college maakt deel uit van het algemeen bestuur en dagelijks bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling. Het aantal stemmen dat een lid kan uitbrengen in het algemeen bestuur wordt bepaald door het aantal inwoners van de gemeente. De gemeente Gorinchem heeft twee stemmen. Elk lid van het dagelijks bestuur heeft in de vergadering één stem.
Financieel belang	De totale primaire begroting voor de Dienst Gezondheid & Jeugd 2026 bedraagt € 200 mln., waarvan € 165 mln. voor de Serviceorganisatie Jeugd. De in deze primaire begroting opgenomen bijdragen voor Gorinchem zijn €13,0 mln. (So-jeugd) en €3,0 mln. overig. Deze bijdragen worden/zijn bijgesteld op basis van de bijstellingsdocumenten.
Eigen vermogen	Stand 1 januari 2025: € 3.211.081 Verwachte stand 1 januari 2026: € 1.974.814 Verwachte stand 31 december 2026: € 1.446.906
Vreemd vermogen	Stand 1 januari 2025: € 29.356.782 Verwachte stand 1 januari 2026: € 28.000.000 Verwachte stand 31 december 2026: € 28.500.000
Resultaat	Het verwachte resultaat over 2026 bedraagt: € 0
Risico's	De verschillende risico's staan beschreven in de jaarstukken (verplichte paragraaf) van de GR Dienst Gezondheid & Jeugd. We achten het zeer onwaarschijnlijk dat alle risico's zich in hetzelfde jaar zullen voordoen. Om risico's op te kunnen vangen wordt ook eerst gezocht naar dekking in de lopende begroting. Als dat niet langer houdbaar is, zal de Dienst gebruik maken van een reserve die gemaximeerd is op € 500.000. Wij achten dit afdoende om de meest voorkomende risico's op het gebied van Gezondheidszorg af te dekken De Jeugdwet is een open-einderegeling, wat betekent dat gemeenten verplicht zijn om passende hulp te bieden aan jongeren die daar recht op hebben, ongeacht budgettaire beperkingen, omdat de wet geen financieel plafond heeft voor de benodigde zorg. De belangrijkste risico's van een open einde regeling zijn budgetoverschrijding en het gevaar dat de gemeente niet kan voldoen aan wettelijke verplichtingen, wat kan leiden tot juridische conflicten en financiële tekorten. Dit komt doordat de kosten niet vooraf gemaximaliseerd worden, waardoor de gemeente mogelijk moet bijbetalen om aan de zorgvraag te voldoen, zelfs als het budget overschreden is. Gorinchem beschikt over een reserve Sociaal Domein die onder andere is bedoeld om dergelijke financiële risico's binnen het Sociaal Domein op te kunnen vangen.

GR Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid

Vestigingsplaats	Omgevingsdienst Zuid-Holland-Zuid (OZHZ) is gevestigd te Dordrecht.
Korte omschrijving	OZHZ voert de wettelijke milieutaken uit voor de tien gemeenten in Zuid-Holland Zuid en de provincie Zuid-Holland. Voor een aantal deelnemers voert de OZHZ ook bouwtaken uit. Voor Gorinchem voert OZHZ op vier onderdelen milieutaken uit: 1. Algemene taken: De OZHZ adviseert voor wettelijke milieutaken voor vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH). Ook begeleidt OZHZ het hoger beroep en bezwaarprocedures op het gebied van milieu. 2. Vergunnen & melden: De OZHZ neemt de taken waar voor het toetsen en vergunnen van de omgevingsvergunning (milieu). Daarnaast ontvangt en controleert de OZHZ ook alle milieumeldingen. 3. Toezicht & handhaving: De OZHZ controleert de huidige situatie van het milieu en zorgt dat deze niet verslechtert. Dit doet OZHZ door inspecties uit te voeren bij werkzaamheden of bestaande bedrijven. Waar nodig worden wettelijke stappen ondernomen. 4. Expertise & advies: De OZHZ heeft specifieke expertise op het gebied van bijvoorbeeld bodem, geluid, lucht, omgevingsveiligheid en duurzaamheid. Hierover geeft de OZHZ advies bij ruimtelijke ontwikkelingen.
Publiek belang	OZHZ draagt bij aan een veilige, gezonde, duurzame en leefbare omgeving.
Bestuurlijk belang	Een lid van het B&W-college maakt deel uit van het algemeen bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling. In het bestuur heeft Gorinchem 3 van de 100 stemmen. Dit sluit aan bij de financiële inbreng in de regeling.
Financieel belang	De totale omzet van de OZHZ bedraagt ca. € 30 mln. De bijdrage van Gorinchem bedraagt afgerond € 0,7 mln. Deze bijdrage bestaat uit een inwonerbijdrage en een bijdrage voor de milieutaken.
Eigen vermogen	Stand 1 januari 2025: € 988.399 Verwachte stand 1 januari 2026: € 1.098.522 Verwachte stand 31 december 2026: € 1.172.211
Vreemd vermogen	Stand 1 januari 2025: € 0 Verwachte stand 1 januari 2026: € 0 Verwachte stand 31 december 2026: € 0
Resultaat	Het verwachte resultaat over 2026 bedraagt: € 73.689
Risico's	In 2025 werkt OZHZ aan ombuigingen en financiële opgaven. Dit proces wordt in 2026 doorgezet. Men onderzoekt ook verdere samenwerking met andere omgevingsdiensten. Met de verwachte besparingen wordt het weerstandsvermogen versneld opgebouwd. Verder blijft de Omgevingswet een leerproces. De risico's worden als beneden gemiddeld ingeschat.

GR Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid

Vestigingsplaats	Dordrecht.
Korte omschrijving	Om de risico's op het gebied van de openbare orde en veiligheid te beheersen is de Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid (VRZHZ) opgericht (2009) ter uitvoering van de Wet Veiligheidsregio's (2010). In de VRZHZ werken gemeenten, regionale brandweer, regionale ambulancevoorziening en de geneeskundige hulpverlening (GHOR) bij ongevallen en rampen nauw samen met politie en waterschappen. Daarnaast wordt er samengewerkt met overheidsdiensten en private partners. De VRZHZ wil behalve optimaal voorbereid zijn op een ramp of crisis, ook een belangrijke rol spelen met het voorkomen daarvan. Door de bundeling van krachten zorgt de VRZHZ voor de fysieke veiligheid, rampenbestrijding en crisisbeheersing.
Publiek belang	De VRZHZ wil incidenten en rampen voorkomen door risico's te achterhalen en hierover te adviseren om deze zoveel mogelijk te beperken. De VRZHZ organiseert een daadkrachtige respons voor de bestrijding in acute situaties en de VRZHZ zorgt ervoor dat na een incident er zo snel mogelijk kan worden teruggekeerd naar de normale situatie zodat de maatschappelijk continuïteit gewaarborgd blijft.
Bestuurlijk belang	De burgemeester maakt deel uit van het dagelijks en het algemeen bestuur van de GR. In beide besturen is zij tevens vicevoorzitter. Bij het nemen van besluiten in het algemeen bestuur brengen de leden voor de gemeente die zij vertegenwoordigen elk één stem uit. Het algemeen bestuur beslist bij een meerderheid van stemmen. Indien de stemmen staken, geeft de stem van de voorzitter de doorslag.
Financieel belang	Bijdrage van Gorinchem over 2026 bedraagt € 4.112.329
Eigen vermogen	Stand 1 januari 2025: € 9.673.000 Verwachte stand 1 januari 2026: € 6.216.000 Verwachte stand 31 december 2026: € 6.165.000
Vreemd vermogen	Stand 1 januari 2025: € 89.772.000 Verwachte stand 1 januari 2026: € 100.120.000 Verwachte stand 31 december 2026: € 111.650.000
Resultaat	Het verwachte resultaat over 2026 bedraagt: € 0
Risico's	Er is een aantal risico's waar rekening mee gehouden dient te worden. Zo wordt de VRZHZ 10% gekort op de BDuR-gelden die zij jaarlijks ontvangt. Wel kan vermeld worden dat voor 2026 de korting als taakstelling in de begroting van de VRZHZ is verwerkt. Daarnaast worden de veiligheidsregio's extra taken toebedeeld i.h.k.v. maatschappelijke weerbaarheid. Onduidelijk is nog op welke manier zij financieel gecompenseerd gaan worden. Tot slot wordt van de VRZHZ na 2026 verwacht dat zij binnen de eigen begroting dekking vinden van plusminus een half miljoen per jaar m.b.t. het MJOP.

GR Gevudo

Vestigingsplaats	Dordrecht.
Korte omschrijving	Gevudo beheert het aandelenpakket van twaalf gemeenten in de regio ZHZ in de N.V. Huisvuil Verbranding Centrale (HVC). Het aandelenpakket bestaat uit 529 aandelen. Voor al deze gemeenten verwerkt HVC het huisafval en voor een aantal ook de afvalinzameling. Daarnaast ontwikkelt HVC zich steeds meer als een duurzaam energiebedrijf.
Publiek belang	Gevudo behartigt de belangen van de deelnemende gemeenten in de aandeelhoudersvergadering van de HVC N.V.
Bestuurlijk belang	Een lid van het college maakt deel uit van het algemeen bestuur en heeft zitting in het dagelijks bestuur. Via de GR is er invloed op het beleid van de HVC. De GR levert een lid in de raad van commissarissen van HVC in de vorm van een onafhankelijk externe. De GR levert ook een lid in de aandeelhoudersvergadering van HVC.
Financieel belang	Tegen maatschappelijk verantwoorde kosten verwerken van het afval. Gorinchem is deelnemer in de GR Gevudo welke de aandelen beheert van de NV HVC. Het betreft hier een belang van ruim 18%. Gevudo staat naar rato van haar deelname in HVC garant voor het nakomen van de financiële verplichtingen die HVC aangaat in het kader van de financiering van verbrandingsinstallaties en andere bedrijfsactiviteiten. Hiervoor wordt een garantstellingsprovisie ontvangen. De garantstellingsprovisie wordt aan de deelnemende gemeenten uitgekeerd o.b.v. de inwoneraantallen x tarief. Daarnaast wordt dividend aan de deelnemende gemeenten uitgekeerd.
Eigen vermogen	Stand 1 januari 2025: € 30.000 Verwachte stand 1 januari 2026: € 30.000 Verwachte stand 31 december 2026: € 30.000
Vreemd vermogen	Stand 1 januari 2025: € 0 Verwachte stand 1 januari 2026: € 0 Verwachte stand 31 december 2026: € 0
Resultaat	Het verwachte resultaat over 2026 bedraagt: € 0
Risico's	In navolging van andere jaren worden de risico's als 'beperkt' beoordeeld.

GR AVRES

Vestigingsplaats	Gorinchem / Meerkerk
Korte omschrijving	De uitvoeringsorganisatie Avres voert voor de aangesloten gemeenten de Participatiewet uit. Dit betekent dat zij bijstandsuitkeringen verstrekt, inwoners begeleidt naar werk en de werkgeversrol van de sociale werkvoorziening voert. Ook voert Avres het gemeentelijk minimabeleid uit en is schulddienstverlening bij Avres belegd. Daarnaast voeren zij ook nog extra taken uit, zoals de Leefgeldregeling voor Oekraïense vluchtelingen, herstelregelingen kinderopvangtoeslagaffaire, en uitkering van de Energietoeslag.
Publiek belang	Avres bedient inwoners met een afstand tot de arbeidsmarkt en inwoners met schulden. Een goede en laagdrempelige dienstverlening is voor hen erg belangrijk. Hiervoor werkt Avres samen met andere partners binnen het Sociaal Domein.
Bestuurlijk belang	Twee leden van het college maken deel uit van het algemeen bestuur van de GR. Elk lid van het algemeen bestuur heeft in de vergadering een stem. De besluiten van het algemeen bestuur worden genomen bij meerderheid van stemmen.
Financieel belang	De financiële middelen voor participatie en schulddienstverlening worden doeltreffend ingezet en komen ten goede aan de inwoners van Gorinchem. Daarnaast hebben we er als gemeente belang bij dat Avres financieel gezond blijft. Bijdrage van Gorinchem bedraagt over 2025: € 34.847.519
Eigen vermogen	Stand 1 januari 2025: € 15.521.000 Verwachte stand 1 januari 2026: € 10.683.000 Verwachte stand 31 december 2026: € 9.975.000
Vreemd vermogen	Stand 1 januari 2025: € 8.446.000 Verwachte stand 1 januari 2026: € 8.446.000 Verwachte stand 31 december 2026: € 8.446.000
Resultaat	Het verwachte resultaat over 2026 bedraagt: € 50.000
Risico's	Het ontwerp resultaat van de begroting 2026 van Avres is een uitkomst met een aantal onzekerheden. De gehanteerde uitkomsten zijn overeenkomstig de septembercirculaire 2024. In de praktijk, bijvoorbeeld door een nieuwe CAO voor ambtenaren, kan blijken dat de indexering hoger uitvalt ten opzichte van de septembercirculaire 2024. Dit kan leiden tot een hogere gemeentelijke bijdrage. We gaan er van uit dat een hogere gemeentelijke bijdrage als gevolg van loon- en prijsstijgingen via het gemeentefonds worden gecompenseerd. Zowel de participatiewet als de minimaregelingen zijn open einde regelingen. Dat heeft als gevolg dat de kosten niet vooraf gemaximaliseerd kunnen worden en dit kan leiden tot overschrijden van budgetten. Avres beschikt over een weerstandvermogen dat qua omvang ruim voldoende is om deze risico's op te kunnen vangen. Daarnaast beschikt Gorinchem over een reserve Sociaal Domein die onder andere is bedoeld om financiële risico's binnen het Sociaal Domein op te kunnen vangen.

GR Reinigingsdienst Waardlanden

Vestigingsplaats	Gorinchem.
Korte omschrijving	Het op milieuverantwoorde wijze ophalen van ons afval en zorg dragen voor verwerking. Daarnaast heeft Waardlanden via dienstverleningsovereenkomsten (DVO's) taken toegewezen gekregen voor het onderhoud van het openbare gebied.
Publiek belang	Het uitvoeren van gemeentelijke taken op het gebied van de afvalinzameling.
Bestuurlijk belang	Een lid van het college maakt deel uit van het bestuur van de GR. Bij stemming wordt 75% vereist van het aantal (gewogen) stemmen. Ter bepaling van het totaal aantal stemmen en het aantal stemmen per deelnemende gemeente in het bestuur wordt uitgegaan van 1) het totaal aantal huisaansluitingen van de deelnemende gemeenten, en 2) het aantal huisaansluitingen per deelnemende gemeente. De stemverhoudingen worden voor een periode van vier jaar vastgesteld. Voor het in het bestuur tot stand brengen van een beslissing bij stemming wordt de volstrekte meerderheid vereist van hen die een stem hebben uitgebracht.
Financieel belang	Iedere deelnemende gemeente betaalt jaarlijks een gemeentelijke bijdrage. Deze gemeentelijke bijdrage wordt berekend op basis van de door het bestuur vast te stellen verdeelsleutel. De begroting, inclusief het te voeren beleid, wordt door het bestuur vastgesteld. De Reinigingsdienst Waardlanden beschikt over een beperkte algemene reserve en een reserve grondwaardering om eventuele financiële tegenvallers op te vangen. De bijdrage van Gorinchem bedraagt conform de begroting 2026 Waardlanden: € 5.966.000. Dit bestaat uit € 4.888.000 voor afvalinzameling en € 1.079.000 afvalverwerking.
Eigen vermogen	Stand 1 januari 2025: € 2.016.000 Verwachte stand 1 januari 2026: € 1.508.000 Verwachte stand 31 december 2026: € 1.954.000
Vreemd vermogen	Stand 1 januari 2025: € 28.541.000 Verwachte stand 1 januari 2026: € 29.475.000 Verwachte stand 31 december 2026: € 29.389.000
Resultaat	Het verwachte resultaat over 2026 bedraagt: € 0
Risico's	Dalende opbrengsten uit grondstoffen kunnen de exploitatie onder druk zetten. Dit kan worden veroorzaakt door marktontwikkelingen of door de kwaliteit van afvalscheiding. Sinds 1 januari 2024 is na de afsluiting van de ondergrondse containers Diftar ingevoerd: voor restafval wordt sindsdien per lediging betaald. In 2025 vindt de evaluatie plaats van zowel Diftar als de oude strategienota.

GR Bureau Openbare Verlichting

Vestigingsplaats	Hardinxveld-Giessendam.
Korte omschrijving	De GR Bureau Openbare Verlichting heeft ten doel een bijdrage te leveren aan het beheer van de Openbare Verlichting in de bij de GR aangesloten gemeenten.
Publiek belang	Onderhoud van openbare verlichting.
Bestuurlijk belang	Een lid van het college maakt deel uit van het algemeen bestuur van de GR. Elk lid van het algemeen bestuur heeft in de vergadering een stem. De besluiten van het algemeen bestuur worden genomen bij meerderheid van stemmen.
Financieel belang	Het financieel aandeel van Gorinchem in deze regeling is op basis van het aantal lichtobjecten. Het voorschot per lichtmast is gelijk aan 2026, namelijk € 12,10. De bijdrage van Gorinchem bedraagt over 2026: € 97.850,80
Eigen vermogen	Stand 1 januari 2025: € 183.388 Verwachte stand 1 januari 2026: € 193.252 Verwachte stand 31 december 2026: € 198.619
Vreemd vermogen	Stand 1 januari 2025: € 0 Verwachte stand 1 januari 2026: € 0 Verwachte stand 31 december 2026: € 0
Resultaat	Het verwachte resultaat over 2026 bedraagt: € 5.367
Risico's	Als deelnemers uitstappen kan dit consequenties hebben voor de continuïteit en/of de gemeenschappelijke bijdrage. De risico's worden als beperkt beoordeeld.

GR Natuur- en Recreatieschap Lingebed

Vestigingsplaats	Kerk-Avezaath
Korte omschrijving	Het Algemeen Bestuur van het Natuur- en Recreatieschap Lingegebied heeft in december 1998 besloten om samen met een ander recreatieschap per 1 juli 1999 de BV Recreatieschap Rivierengebied op te richten. De maatschappij voert met haar overige vennootschappen een organisatie die gericht is op één kernactiviteit gericht op het in stand houden, verbeteren en uitbreiden van de openbare recreatieve toeristische voorzieningen. De GR'en Natuur- en Recreatieschappen sturen de BV recreatiemaatschappij Rivierengebied aan.
Publiek belang	Het in stand houden, verbeteren en uitbreiden van de openbare recreatieve toeristische infrastructuur. De infrastructuur kan in twee typen voorzieningen worden onderscheiden: de land- en routegebonden voorzieningen zoals paden, routes, veerpontjes en dagrecreatiegebieden.
Bestuurlijk belang	Een afgevaardigde van het college neemt zitting in het Algemeen Bestuur van het Natuur- en Recreatieschap Lingebed.
Financieel belang	De bijdrage van Gorinchem bedraagt over 2026: € 0, de bijdrage is afgekocht.
Eigen vermogen	Stand 1 januari 2025: € 0 Verwachte stand 1 januari 2026: N.N.B. Verwachte stand 31 december 2026: N.N.B.
Vreemd vermogen	Stand 1 januari 2025: € 6.850 Verwachte stand 1 januari 2026: N.N.B Verwachte stand 31 december 2026: N.N.B.
Resultaat	Het verwachte resultaat over 2026 bedraagt: N.N.B.
Risico's	Geen risico's

GR Belastingensamenwerking Rivierenland

Vestigingsplaats	Tiel
Korte omschrijving	Belastingensamenwerking Rivierenland (BSR) is een samenwerkingsverband op het gebied van lokale belastingen. De BSR zorgt voor het heffen en invorderen van gemeentelijke- en waterschapsbelastingen. Hiernaast voert de BSR ook de wet WOZ en BAG uit. Per 1 januari 2025 is de gemeente Gorinchem deelnemer van de BSR.
Publiek belang	Het uitvoeren van de werkzaamheden op het gebied van heffen en invorderen van gemeentelijke belastingen. De BSR streeft ernaar om zoveel mogelijk belastingsoorten op één aanslag te zetten, zodat de inwoners van Gorinchem weten hoeveel belasting zij per jaar moeten betalen.
Bestuurlijk belang	Eén afgevaardigde van het college neemt zitting in het Algemeen Bestuur van de BSR.
Financieel belang	De reguliere bijdrage van Gorinchem bedraagt over 2026: € 664.000. Voor de eerste drie jaar biedt de BSR een korting aan van € 810.000 totaal. In de reguliere bijdrage over 2026 is de korting al verwerkt.
Eigen vermogen	Stand 1 januari 2025: € 363.000 Verwachte stand 1 januari 2026: € 93.000 Verwachte stand 31 december 2026: € 42.000
Vreemd vermogen	Stand 1 januari 2025: € 817.000 Verwachte stand 1 januari 2026: € 425.000 Verwachte stand 31 december 2026: € 347.000
Resultaat	Het verwachte resultaat over 2026 bedraagt: € 0
Risico's	De verschillende risico's zijn beschreven in de begroting 2026 van de BSR. Het is zeer onwaarschijnlijk dat alle risico's zich in hetzelfde jaar zullen voordoen. Voor de incidentele weerstandscapaciteit is een post onvoorzien opgenomen in de begroting van de BSR. Wanneer er kosten ontstaan uit risico's die niet in de begroting van de BSR zijn opgenomen en niet kunnen worden gedekt uit de post onvoorzien, wordt een beroep gedaan op de deelnemers van de BSR. De risico's worden als beperkt beoordeeld.